

Družbeni center Barje

Idejni predlog

Ljubljana, februar 2008

Kazalo

1. Izhodišče.....	3
2. Zakaj Družbeni center Barje?.....	3
3. Zgodovina.....	4
4. Posnetek stanja	5
4.1 Zadružni dom Barje.....	5
4.2 Šola.....	6
4.3 Prireditveno športni prostor.....	7
4.4 Širša lokacija objektov in komunalna infrastruktura.....	7
5. Idejna rešitev	8
5.1 Predlog	8
5.2 Programi	8
5.2.1 Zadružni dom Barje.....	8
5.2.2 Šola.....	9
5.2.3 Prireditveno športni prostor.....	9
5.3 Investicija in potencialni vlagatelji	9
5.4 Nosilci dejavnosti	9
5.5 Vzdrževanje Družbenega centra Barje	10
6. Koristne pridobitve lokalne in širše družbene skupnosti	11
7. O avtorju.....	12
8. Priloge	13
Priloga 1: Katastrska slika območja Družbenega centra Barje	13
Priloga 2: Aerofoto posnetek območja Družbenega centra Barje	14

1. Izhodišče

Izhodišče za izdelavo predloga je sklep Sveta ČS Rudnik, MOL sprejet na seji 20.12.2007.

PREDLOG SKLEPA ŠT. 7/6:

Svet ČS Rudnik seznanja pristojno službo Mestne občine Ljubljana, da je območje na lokaciji Ižanska cesta 305 in 303 s sejmiščem, primerno za lokacijo družbenega centra širšega območja, zato predlaga, da se to upošteva pri pripravi načrtov za nadaljnji razvoj tega območja.

Odbor za gospodarske dejavnosti, družbene dejavnosti in turizem pri Svetu ČS Rudnik do februarja 2008 pripravi idejni projekt družbenega centra.

2. Zakaj Družbeni center Barje?

Namen idejne študije je podati predlog za vzpostavitev južnega ljubljanskega družbenega centra (v nadaljevanju: Družbeni center Barje) na lokacijah Zadružnega doma Barje, Ižanska 305 (v nadaljevanju: Zadružni dom Barje), nekdanje osnovne šole, Ižanska 303 (v nadaljevanju: Šola) in zemljišča za Šolo, sedaj namenjena redkim sejmskim in društvenim dejavnostim (nadaljevanju: Prireditveno športni prostor), tja do reke Ižice.

Lokacija bodočega Družbenega centra Barje je glede na svojo geografsko lego stičišče poti južnega dela Ljubljanskega barja in Notranjske. Področje imenovano Barje (z veliko začetnico) se nahaja v Četrtni skupnosti Rudnik, Trnovo in Vič, Mestne občine Ljubljana in je sestavni del Ljubljanskega barja.

Gradnjo centra bi bilo potrebno umestiti v urbanistično ureditev širšega področja južnega dela Ljubljane, ki bi vključeval tudi obnovo komunalne infrastrukture cest (Peruzzijska cesta, Ižanska cesta, cesta čez Črno vas, Nakupovalno središče Rudnik) in kanalizacije na tem območju.

Zaprte prireditvene dvorane v Zadružnem domu Barje zaradi gradbene neustreznosti prostora je za nekaj let prekinila večino družbenih dejavnosti.

Želja ljudi je, da se dvorana v domu ponovno odpre (oz. je vsebina novogradnje) in dejavnosti razširijo še na bližnjo okolico, tako kot je navedeno v tem predlogu.

3. Zgodovina

Zadružni dom Barje je bil zgrajen z udarniškim delom krajanov Barja, kakor tudi nekaterih drugih udarnikov iz širše okolice Ljubljanskega barja. V izgradnjo je bilo vloženo na stotine ur in materialnih donacij.

Od leta 2000, ko je bila v domu zaprta dvorana namenjena javnim prireditvam in zaprt prireditveno sejmski prostor je zamrla kulturna društvena dejavnost, ljudje se ne družijo, so čedalje bolj odmaknjeni od informacij o dogajanjih in reševanju problemov na tem območju. Ljudje so čedalje bolj nezadovoljni, ker se počutijo zapostavljene in izrinjene iz Mestne občine Ljubljana.

V letu 2002 se je pričel postopek za pripravo izhodišč novogradnje doma na isti lokaciji. Obljub je bilo veliko. Resen pristop k izgradnji novega doma pa se je s strani lastnika, Mestne občine Ljubljana pričel šele leta 2007 s pripravo projektne dokumentacije.

Šola je bila sezidana leta 1895. V nji so se šolale neštete generacije »marostarjev«. Povezuje vse prebivalce Barja, katerega kolonizacija se je pričela že leta 1825. Objekt je barjanska kulturna dediščina in zato mora Mestna občina Ljubljana pridobiti lastništvo nad objektom, ga spomeniško zaščititi in primerno vzdrževati.

Naš spoštovani krajan g. Jernej Strle se skupaj z ostalimi karajani že dolga leta zavzema, da Barjanska šola postane Barjanski muzej.

Prireditveno športni prostor leži na parcelah, ki so v lasti Mestne občine Ljubljana in Kmetijske zadruga Ljubljana oz. Zveze zadrug Ljubljana v obsegu skorajda hektar zemljišča. Manjši del sejmišča se jo do nedavnega uporabljal za redke prireditve v izvedbi društev, ter nekatere dejavnosti zadruga. Dejavnosti zadruga so le občasne, predvsem živinski sejmi, ki pa so zaradi upadanja živinorejske dejavnosti le redki. Mnenje krajanov je, da dejavnost ni primerna za to urbano okolje. Študija bo v nadalje prikazala potrebo po njegovi celotni vključitvi v prostorsko planiranje novega Družbenega centra Barje.

4. Posnetek stanja

4.1 Zadrugi dom Barje

Objekt in zemljišče doma ležijo na parc. številkah 1567/8 k.o. Trnovsko predmestje. V namen funkcionalnosti zemljišča in ureditve križišča Ižanske ceste s Peruzzijevo ulico bo potrebno dokupiti se parc. številko 1567/36 k.o.o Trnovsko predmestje. Vse parcelne številke niso navedene, ker bodo predmet urbanistične študije v primeru sprejetja tega predloga s strani Mestne občine Ljubljana.

V objektu se nahajajo sedeži petih društev (Društvo za Ljubljansko barje, Kulturno prosvetno društvo Barje, Konjerejsko društvo Barje, Športno društvo Barje, Turistično društvo Barje). Tu ima sedež še Kmetijska zadruga Barje, Krajevni odbor Zveze združenj borcev Barje in civilna iniciativa Odbor za Barje – civilna iniciativa krajanov Barja. Vsa predhodno navedena društva in gibanje imajo skupaj 400 aktivnih članov.

Na lokacijo doma se želi v prihodnosti registrirati tudi Kinološko društvo Barje s 50 aktivnimi člani.

V domu so prostori namenjeni dejavnosti društev, do nedavnega tudi pisarni četrtne skupnosti. V objektu je še šest stanovanj, od tega dva lastniška, v pritličju pa delujoči gostinski lokal.

Objekt je glede na leto gradnje neekonomičen in slabo vzdrževan.

V teku so priprave za novogradnjo doma na isti lokaciji s predvideno zaključitvijo posla v letu 2011.

4.2 Šola

Objekt in zemljišča nekdanje osnovne šole ležijo na parc. številkah 1567/32, 34, k.o. Trnovsko predmestje. Objekt bi moral biti zaradi zgodovinske vrednosti pod spomeniškim varstvom. Objekt je trenutno v poslovni rabi. Vzdrževanje objekta je slabo. Vse parcelne številke niso navedene, ker bodo predmet urbanistične študije v primeru sprejetja tega predloga s strani Mestne občine Ljubljana.

4.3 Prireditveno športni prostor

Objekti in zemljišča za Šolo na Ižanski 303 (sejmišče in prireditveni prostor) ležijo na parc. številkah 1565/1 1567/2 in 1567/34 k.o. Trnovsko predmestje. Na parcelni številki 1567/2 se nahaja pritlični zidani objekt približne izmere 15m x 5m. Sanacija objekta bi bila neekonomična. Potrebno ga bo odstraniti.

4.4 Širša lokacija objektov in komunalna infrastruktura

Področje spada v Četrtno skupnost Rudnik, Mestne občine Ljubljana. V četrti skupnosti živi okoli 12.000 ljudi v 4500 gospodinjstvih. Trend priseljevanja povezanega z stanovanjskimi novogradnjami se hitro povečuje.

Področje je ravninsko in barjanskega izvora. Objekti in komunalna infrastruktura se pilotirajo. V širši okolici navedenih objektov se nahajajo hitro rastoča spalna naselja. Območje se urbanizira, predvsem v Črni vasi. V bližini je tudi Nakupovalno središče Rudnik.

Ceste na območju so slabe in potrebne obnove. Kanalizacije jugozahodno od osi Jurčkova cesta- Nakupovalno središče Rudnik ni.

5. Idejna rešitev

5.1 Predlog

V teku so priprave za novogradnjo Zadružnega doma Barje, ki naj bi nadomestila obstoječi dom. Vsebine namenjene temu objektu (sedež Četrtna skupnosti Rudnik, prostori za društva, Mladinski center, dvorana, sedež Zavoda Krajinski park Ljubljansko barje, pošta, lekarna, gostinski lokal) narekujejo dodatne zunanje prostorske potrebe, ki bi omogočile njihovo izvajanje. Dom, Šola in Prireditveno športni prostor bi tvorili skupno funkcionalno celoto - Družbeni centre Barje.

Predlaga se, da se v bližnji Šoli ustanovi Barjanski muzej skupaj s sorodnimi dejavnostmi. Muzejske vsebine so lahko vezane na celotno Ljubljansko barje ali pa usmerjene v ožji del Ljubljanskega barja imenovan Barje.

Prireditveno športni prostor v celotni izmeri, vse do reke Ižice naj bo namenjen zunanjim dejavnostim društev, Zavoda Krajinski park Ljubljansko barje, Mladinskega centra in rekreacijskim dejavnostim tukajšnjih krajanov. Predlaga se, da se ta prostor zaradi dostopa do brega reke Ižice vključi v rečni turizem na reki Ljubljanici in se poveže s planiranimi dejavnostmi na Trnovske »Špice«, katere oživitve je prav tako predvidena.

5.2 Programi

5.2.1 Zadružni dom Barje

Četrtna skupnost:

- vodenje dejavnosti povezanih z lokalno samoupravo (pisarna za potrebe krajanov, seje sveta, zbori krajanov).

Društva:

- opravljanje rednih dejavnost društev,
- prireditve po planu letnih dejavnosti.

Zavod Krajinski park Ljubljansko barje:

- izvajanje dejavnosti v okviru pooblastil ustanovitelja,
- strokovna podpora dejavnostim centra,
- razvoj turizma,
- razvoj gospodarstva.

Mladinski center:

- vodenje dejavnosti v okviru pooblastil ustanovitelja,
- strokovna podpora dejavnostim centra.

Komercialni del:

- pošta, banka, lekarna – dejavnosti se približajo uporabnikom,
- turistično informacijski center s prodajalno barjanskih spominkov,
- vodeni ogledi po Ljubljanskem barju,
- gostinske dejavnosti samega centra (v novogradnji je predviden gostinski lokal),
- vključevanje gostinske in turistične ponudbe drugih ponudnikov (prehrana, oddajanje sob za goste, domačih izdelovalcev spominkov, konjenišva, prevoza po reki Ljubljanici).

5.2.2 Šola

Barjanski muzej:

- muzej starejše zgodovine Ljubljanskega barja (obdobje nastanka Ljubljanskega barja, koliščarji, čas umika vode),
- muzej novejše zgodovine Ljubljanskega barja (od prihoda prvih naseljencev na Barje 1825 leta naprej, obeh svetovnih vojn, do osamosvojitve Slovenije).

5.2.3 Prireditveno športni prostor

Prireditveno športni prostor bi bil namenjen:

- prireditveni prostor za društvene dejavnosti,
- prireditveni prostor za najemnike,
- igrišče za košarko, rokomet, mali nogomet, odbojko,
- balinišče,
- otroško igrišče z igrali,
- prostor na katerem so stalni ali premični objekti namenjeni razstavam na prostem, prodaji spominkov, predstavitevi dejavnosti,
- pristanišče na reki Ižici, kot del širšega rečnega turizma na reki Ljubljanici.

5.3 Investicija in potencialni vlagatelji

Investicija v novogradnjo Zadrúžnega doma Barje je v teku. Predvideva se, da se bo izvedla v javno zasebnem partnerstvu Mestne občine Ljubljana in Javnega stanovanjskega sklada mesta Ljubljane (v projekt se vključuje tudi šest stanovanj ločenih od dela objekta namenjenega družbenim dejavnostim). Predvideva se, da bo investicija v rangi nekaj milijonov evrov.

Nadaljnja investicija bo potrebna v obnovo Šole, ki je, oz. mora biti kulturni spomenik. Lastništvo objekta je še sporno, vsled tega je težko oceniti stroške njegove obnove. Smiselni nosilec obstoja tega objekta bi bil Barjanski muzej

Prireditveno športni prostor po tem predlogu vključuje kompletno zemljišče do reke Ižice, ki je delno v lasti Mestne občine Ljubljana in Kmetijske zadrúge Ljubljana oz. Zveze zadrúg Ljubljana, ki na temu mestu opravlja še nekatere kmetijske dejavnosti. Meni se, da se zaradi potreb tu živečih ljudi po drugih dejavnostih, sejemske dejavnosti povezane z živinorejo ukinejo. Mestna občina Ljubljana odkupi zemljišče zadrúge in ga komunalno opremi za namen Družbenega centra Barje. Odkup zemljišča je stvar pogajanj in je trenutno ceno zemljišča težko določiti.

Potencialni vlagatelji so lahko Mestna občina Ljubljana, država in državne ustanove, zasebni investitorji. Zasebne investicije vedno zahtevajo vračilo investicije v vidu dobička, kar pa bo v primeru družbenega centra težko, saj bo dosežek že, če se sam vzdržuje in občasno izvaja potrebne investicije.

5.4 Nosilci dejavnosti

Nosilci dejavnosti so vse organizacije naštete v točki tri (3), vendar pa je zaradi koordinacije potrebno postaviti odgovornega upravitelja ali ustanoviti upravo centra.

5.5 Vzdrževanje Družbenega centra Barje

V začetnem času bo potrebna finančna pomoč lokalne skupnosti, v prihodnjem pa se mora center vzdrževati sam. Sredstva mora pridobivati od lokalne skupnosti in države, ter opravljati še nekatere komercialne dejavnosti. Te dejavnosti so lahko delna sredstva od stanovanjskih najemnin, plačanih prireditvev, koncertov, kongresnega in izletniškega turizma. Natančen plan vzdrževanja se bo naredil v primeru, da se predlog uvrsti v razvojni plan mesta Ljubljane.

6. Koristne pridobitve lokalne in širše družbene skupnosti

Družbeni center Barje bo združeval krajane Četrtna skupnosti Rudnik in kakor tudi ostalih barjanskih četrtnih skupnosti v Mestni občini Ljubljana. Društva bodo nosilec dejavnosti centra in družbenega razvoja tega dela mesta.

Na osnovi analiz opravljenih s strani četrtna skupnosti je podpora temu projektu velika, saj ljudje v vse večji odtujenosti rabijo kraj, da se srečajo in izvajajo dejavnosti za katere so zainteresirani.

Multimedijska dvorana v domu se bo uporabljala v družbene namene, kakor tudi v namene kongresnega turizma, prirejanja koncertov in gledaliških predstav. Poslovni del dejavnosti naj bi centru omogočil samovzdrževanje.

Objekti na Prireditveno športnem prostoru bodo omogočali mladini druženje in rekreacijo.

Družbeni center Barje bo predvidoma sedež Zavoda Krajinski park Ljubljansko barje.

Turistične poti usmerjene na Ljubljansko barje se bodo pričele in končale v centru.

Mestna občina Ljubljana bo s tem projektom omogočila kulturni in gospodarski razvoj južnega dela Ljubljane.

Gospodarska dejavnost Družbenega centra Barje, kot sta turizem in drobno gospodarstvo bosta omogočila odprtje novih delovnih mest in s tem posredno tudi nove prihodke lokalni skupnosti.

7. O avtorju

Jože Kernc je dolgoletni soustvarjalec razvoja lokalne samouprave na barjanskem delu Mestne občine Ljubljana, ki obsega Četrtno skupnost Rudnik, Trnovo in Vič.

V prvemu enoletnem mandatu novo nastalih četrtnih skupnosti je bil podpredsednik Sveta Četrne skupnosti Rudnik, v drugemu pa njen predsednik. V mandatu 2006 – 2010 je podpredsednik sveta in predsednik Odbora za gospodarske dejavnosti, družbene dejavnosti in turizem pri Svetu ČS Rudnik. Je tudi predsednik Društva za Ljubljansko barje, katerega osnovne dejavnosti in vrednote za katere se člani društva zavzemajo je ohranitev kulturne in naravne dediščine Ljubljanskega barja.

Spoštovani bralci!

V dober namen tega dokumenta ne gre dvomiti. Nastal je iz potrebe ljudi in je narejen za ljudi.

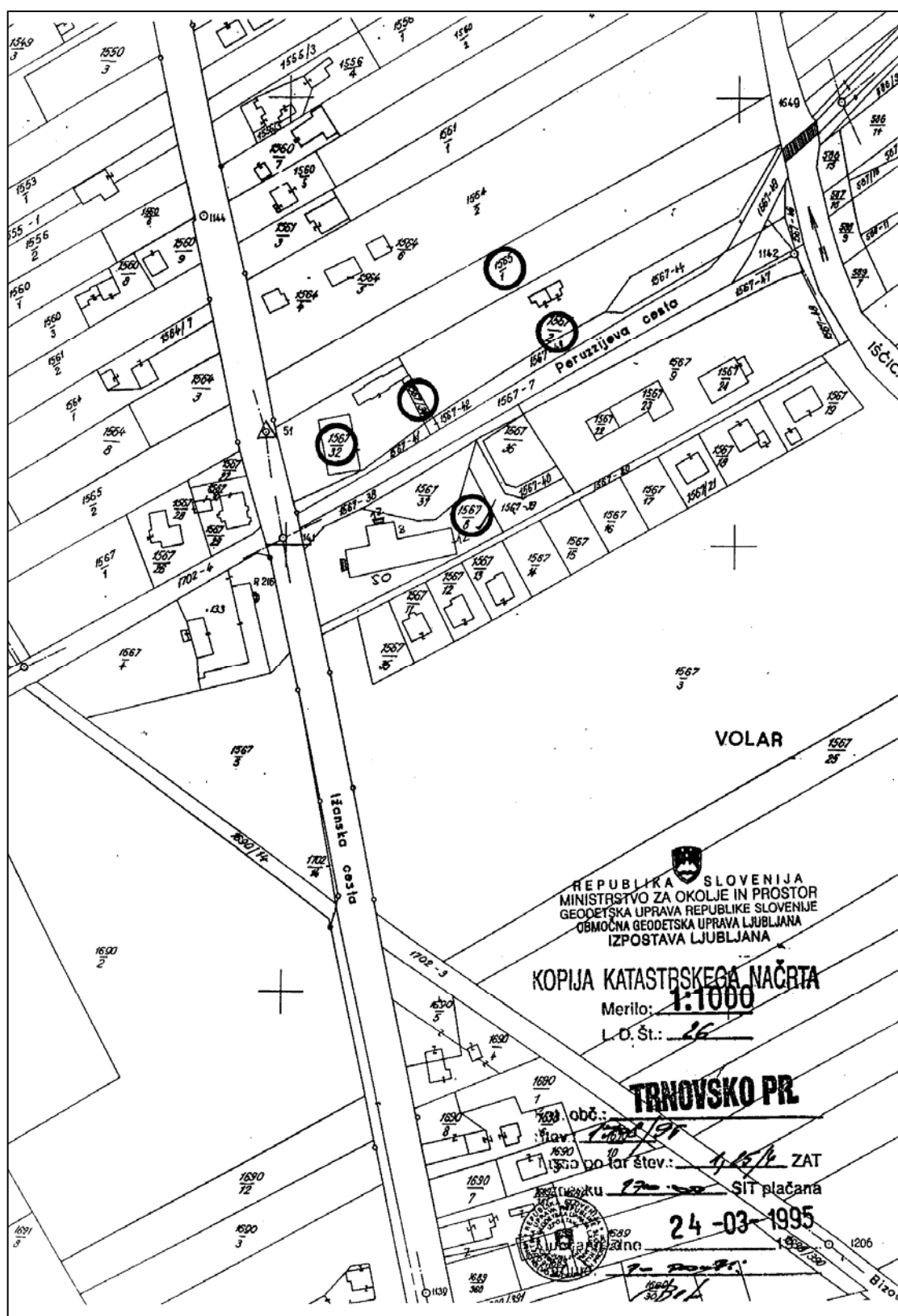
Študija ni obsežna, je predlog, ki pa bo v vaših rokah oživel.

Sprašujem se, ali je potrebno prepričevati kogarkoli od vas, da se predlog Sveta Četrtna skupnosti Rudnik z vašo pomočjo vključi v razvojni načrt Mestne občine Ljubljana.

Menim, da ne!

Jože Kernc

Priloga 1: Katastrska slika območja Družbenega centra Barje

Priloga 2: Aerofoto posnetek območja Družbenega centra Barje

